

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/104/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207079
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812207079.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO, a. s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava 1, IČO: 35 787 783, právne zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom Hviezdoslavova 7, 036 01 Martin proti žalovanému: W. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXXX/XX, XXX XX A. C. D., o zaplatenie 694,63 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 08. 01. 2013, č. k. 4C/171/2012-35 v spojení s opravným uznesením zo dňa 06. 03. 2013, č. k. 4C/171/2012-52 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým súd žalobu čo do zvyšku zamietol.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 816,50 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 616,50 Eur od 01. 06. 2011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu čo do zvyšku zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúceho zo zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 19,16 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 65,48 Eur na účet advokátky JUDr. Heleny Strachotovej. Opravným uznesením opravil výrok rozsudku tak, že súd zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 616,50 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 616,50 Eur od 01. 06. 2011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 06. 10. 2010. Ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ. Obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca listom zo dňa 11.4.2011 odstúpil od úverovej zmluvy uzavretej so žalovaným.

Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z

porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zavádzajú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Žalovaný ako spotrebiteľ môže právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ho nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách.

Ustanovenie čl.V.6 Všeobecných podmienok, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre žalovaného nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka.

Predmetná vec sa týka práva Európskej únie (smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Je však potrebné uviesť, že ak sa neberie do úvahy výber sumy úveru a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 Občianskeho zákonníka.

Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, neboli žiadne pochybnosti a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01. 01. 1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Nebol dôvod považovať obchodnoprávnu úpravu za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení predpokladala zároveň zosplatnenie úveru.

Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13. 09. 2012 sp.zn. 20Co/35/2011.

Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že od úverovej zmluvy, ktorá bola medzi účastníkmi konania uzavretá, žalobca odstúpil listom zo dňa 11. 04. 2011. Z predloženého dokladu o doručení bolo preukázané doručenie výpovede, opak preukázaný nebol.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže toto odstúpenie od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, úverová zmluva sa od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 OZ, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

Ustanovenie § 457 OZ má reštitučný charakter (obnovenie predchádzajúceho stavu). Každý zo zmluvných subjektov je povinný vrátiť druhému všetko, čo od neho podľa zmluvy dostal. Nezahŕňa v sebe náhradu za zhodnotenie vecí, ku ktorému v medziobdobí došlo.

Ako preukázal sám žalobca vyššie uvedeným potvrdením zo dňa 32.12.2010, na základe zmluvy o úvere zo dňa 06.10.2010 žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 616,50 Eur, pričom žalovaný neuhradil k predmetnej úverovej zmluve žalobcovi žiadnu dlžnú splátku, čo vyplynulo z výpisu z úverového účtu žalovaného.

Na základe uvedeného tak, žalovanému ostáva vrátiť žalobcovi sumu vo výške 616,50 Eur z titulu bezdôvodného obohatenia.

Súd sa preto ďalej nezaoberal zmluvnými ustanoveniami od začiatku zrušenej zmluvy a nárokmi z nej plynúcich, keďže na plnenia z tejto zmluvy už žalobca nemá nárok. Súdu preto neostávalo iné, iba žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietnuť.

Súd zaviazal žalovaného na úhradu úroku z omeškania zo sumy bezdôvodného obohatenia vo výške 616,50 Eur, s ktorou sa dostal do omeškania najneskôr dňa 01.06.2011, keďže odstúpenie od úverovej zmluvy nadobudlo účinnosť ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo doručené oznámenie o odstúpení druhej zmluvnej strane, pričom toto oznámenie bolo doučené 14.04.2011. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., teda vo výške 9,25 % ročne, keďže základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola 1,25%.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 694,63 Eur s úrokom z úveru vo výške 21,26 % ročne zo sumy 616,50 Eur od 07.04.2011 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 672,19 Eur od 01.06.2011 do zaplatenia žalobcovi bolo priznaných 616,50 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 616,50 Eur od 01.06.2011 do zaplatenia.

Žalobcom uplatnený nárok po vyčíslení ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 930,91 Eur (694,63 Eur + vyčíslený úrok z úveru pri sadzbe 21,26% zo sumy 616,50 Eur za obdobie od 07.04.2011 do 13.07.2012 v sume 166,61 Eur + vyčíslený úrok z omeškania pri sadzbe 9,25% ročne zo sumy 672,19

Eur od 01.06.2011 do 13.07.2012 v sume 69,67 Eur). Žalobcovi bola priznaná suma, ktorá do podania žaloby po vyčíslení predstavuje 680,40 Eur (616,50 Eur + vyčíslený úrok z omeškania pri sadzbe 9,25% ročne zo sumy 616,50 Eur od 01.06.2011 do 13.07.2012 v sume 63,90 Eur).

Zo žalobcom uplatnenej sumy 930,91 Eur žalobcovi bolo priznaných iba 680,40 Eur. Žalobcov úspech tak predstavoval 73,09 % a neúspech 26,91 %.

Celkové trovy vynaložené žalobcom pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 41,50 Eur a trov právneho zastúpenia. Právnomu zástupcovi žalobcu by pri plnom úspechu žalobcu patrila náhrada trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky“) za 2 úkony právnej služby podľa § 10 ods.1 § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky, a to príprava a prevzatie zastúpenia a písomné podanie na súd po 51,45 Eur a paušálnu náhradu 2x 7,63 Eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky. Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného právneho predpisu. Právnomu zástupcovi žalobcu by patrila aj DPH vo výške 20 % zo sumy 118,16 Eur. Celková odmena a náhrady podľa vyhlášky by spolu s DPH predstavovali sumu 141,79 Eur.

Po odrátaní neúspechu navrhovateľa v konaní od jeho úspechu (73,09 % - 26,91 %), tento účastník má právo na náhradu 46,18 % zo súdneho poplatku 41,50 Eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 19,16 Eur a 46,18 % z trov právneho zastúpenia vo výške 141,79 Eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 65,48 Eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Žalobca v podanom odvolaní vyslovil názor, že v ustanoveniach ohľadne odstúpenia od úverovej zmluvy nie je možné sa subsidiárne opierať o Občiansky zákonník, nakoľko tento inštitút je priamo upravený v zákone o spotrebiteľských úveroch.

Citoval ust. § 13 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch v súlade, s ktorým ako žalobca postupoval. V rámci rovnosti postavenia účastníkov v právnych vzťahoch je podľa názoru odvolateľa nutné aplikovať identický postup.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok v napadnutej časti, t. j. čo do zamietavého výroku predmetného rozsudku a vec vrátil súdu prvého stupňa k novému prerokovaniu veci.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia.

K odvolacím námietkam žalobcu sa žiada uviesť nasledovné.

Odvolací súd s názorom žalobcu prezentovaným v podanom odvolaní sa nestotožňuje.

Podstatou citovaného zákona je ochrana slabšej strany, ktorou je nepochybne spotrebiteľ. Ak teda tento zákon tejto slabšej strane priznáva oprávnenia, čím zabezpečuje jej ochranu, identický postup vo vzťahu k poskytovateľovi spotrebných úveroch by túto ochranu v celom rozsahu negoval.

Odvolací súd preto v súlade s ust. § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým súd žalobu čo do zvyšku zamietol.

V odvolacom konaní neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva, keďže o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh (§ 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 O. s. p., § 151 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.